

27-28 Ekim günlerinde Paris'te, "Ecole des Hautes Etudes" de Türkiye ile ilgili bir kollokyum yapıldı. Her yıl tekrarlanan bu kollokyumlara Fransa ve diğer ülkelerden ve Türkiye'den türkolog ve diğer alanlarda bilim aramları katılıyor. Bu yıl 4 alt başlık altında yapılan (ideoloji ve politika, Ekonomi, Dünya'da Türkiye, Kültür ve Toplum) kollokyumda Türkiye'ye yönelik konularda altı çizilmesi gereken ilginç konulara da değinildi.

Genel bir kaç not:

- Konuşmacılardan çoğu, özellikle Türkiye'den gelenlerin sundukları bildiriler politik öz ve vurgudan yoksundu. Doğru saptamaları ve vardıkları doğru olarak nitelenebilecek sonuçları "politik nedenlerinden" ayırmak için özel çaba gösterdikleri kolayca gözleniyordu.
- Türkiye'de islamin yükselişi ve devlet içinde eriştiği düzey, Orta Doğu ile olan ilişkiler ve AET ile bağlantısı, Türkiye'de demokrasinin neden kökleşemediği vb sorular tartışmaların ön planlarındaydı.
- Bu kollokyumun sonuçları, daha öncekilerin de olduğu gibi Strasburg Üniversitesinde madam Melikof'dan elde edilebilir.
- Bu tür konularda yaklaşımlarını beslemek, en azından konu başlıklarıyla da olsa bilgilendirmek amacıyla değişik ülkelerdeki Türkoloji veya Türkiye ile ilgili öğrenim kurumlarına, Tanınmış araştırmacılara ve ilgili kütüphanelere Yol ve Amaç veya içinde yayınlanan telif Türkiye araştırmaları-politik değerlendirmeler gönderilmelidir. Bu amaçla birkaç adres:
Feroz Ahmad, ABD (.....?)
Paul Dumont, (EHESS, Centre turc, 54, Bld Raspail, 75270 Paris cedex 6
F. Georgeon, (aynı adres)
Biblioteque de Langues Orientales, rue de Lille Paris 5
*
- İki ilginç bildiriden alabildiğim notlar.
İlkay Sunar: ABD'de çalışan türk öğretim üyesi, demokrasiye geçiş sorunlarını inceleyen bir alanda güney avrupa bölümünde (İspanya, Portekiz, Yunanistan, Türkiye) çalışmalar sürdürüyor.
....
"...Çogu kez demokrasi Türkiye için 'second best solution' olarak düşünülebilir..."

* Paris'te kanunca diğer başka kütüphanelerde de yapılması olan Türkiye ile ilgili araştırmalar için: İstanbul'da da ayrıca. Tüm bunlar fotoğraflarla elbette edilebilir bir şekilde var.

"...Bu ülkelerde demokrasiye geçişte 2 yol bulunuyor. Muhalefetin güçsüz olduğu yerlerde geçiş otoritenin ve oluşturduğu kurumların yoluyla oluyor genellikle. Muhalefetin güçlü olduğu ülkelerde ise geçiş karşılıklı tartışma sürecinde oluyor İspanya örneğinde olduğu gibi ve çok daha kalıcı."

"...Asla demokrasiye geçiş süreçlerinde darbe olmaz."

Feroz Ahmad: Hint asıllı ABD'li Türkiye araştırmacısı. Çok çalışkan ve üretken bir kişi. Politik yaklaşımları daha açık ve doğruya yakın.
 "...Türkiye'de 1963 yılından bu yana ordu müdahale hakkını elinde tutuyor."

"..Türk dış politikasında 1945-64 arası gözlenen ABD'ye körükörüne bağlılık Kıbrıs olayları ve Johnson mektubu ile sona ermiştir. Menemencioglu'nun Dışişleri Bakanlığında hazırlanan ve hemen akabinde Çağlayangil ile birlikte uygulamaya konulan bir momeandum var. Bu daha dengeli ve avrupayı gözeten bir politika...1971 sonrası tekrar ABD'ye yaklaşma ve Kıbrıs çıkartması sonucu yeniden kopuş... 80 sonrası ABD'ye bağlılık FAC ile birliktenlikle beraber gidiyor. Ordu bütünüyle ABD güdümünde olmasına karşın avrupa ile ilişkileri koparmama isteği İltar Türkmen tarafından dengelendi. Savunma Bakanı Bayülken orta doğuda ABD'ye kolaylıklar sağlanmasından söz ederken Türkmen ters bir tutum alıyor.."

"...Halefoğlunun da seçiminde avrupayı gözeten dışişleri kanadının ağırlığı var."

"..Yeni bir olgu ABD'de bir türk lobisi oluşturma çabaları. Amaç daha çok yardım ve Türkiye'nin ~~ABD'ye~~ olan eğilimini ABD'ye çevirmek."

"...1988 seçimlerinin Türkiye'de demokrasi getireceğini söylemek için zaman çok erken. Arada yapılacak olan İngiltere ve FAC seçimlerini barış-denükleirizasyon güçleri kazanırsa, ABD Türkiye'yi güdümünden çıkartacak bir demokratik gelişmeye engel olmaya çalışır.."

"..Türkiye'nin islam dünyası diye bir seçeneği yok. İslam dünyası diye bir şey yok, bu ABD demek. Dışında kalanlarsa bölünmüş ve oldukça güçsüz."

"..Mısır'ın orta doğuda jandarmalık rolünü tek başına oynayacağını sanmamak gerekir. Asıl güç Türkiye, çünkü ABD Mısır'ı istikrarsız olarak gördü ve görüyor."

- Polemiklerde kullanılacak bir küçük not. Türkiye ABD Büyükelçiliği ABD'li etkin kişilere mektuplar yazarak (F. Ahmad da dahil) Türkiye'nin ABD'de etkinliğini yükseltmek için aynı zamanda "Hindi" anımasına da gelen Turkey isminin değişmesini nasıl karşılayacaklarını sormuş, öneriler istemiş. Elçilik önerilerinden biri de Turklant.